

Complexnummer: 517463

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

R.K. kerk

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

517464, 517465

Woonplaats

Oudewater

Gemeente

Oudewater

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Kapellestraat 15, 3421 CT te Oudewater

Complexomschrijving

Inleiding complex

R.K. KERKGEBOUW 'H. Franciscus van Assisi', met een door een tussenlid verbonden PASTORIE, ingewijd op 6 september 1882. Gebouw en pastorie werden in 1881 ontworpen door E. J. Margry die ook vele inventarisstukken heeft ontworpen. Bij het ontwerp van het kerkgebouw inspireerde hij zich op de Franse Vroeg-gotiek. De pastorie is in een door neo-rennaissance beïnvloede stijl opgetrokken. De inrichting en decoraties in het interieur van de kerk kwamen tussen 1881 en 1917 gereed. Het orgel dateert uit 1887. Het complex ligt aan de Kapellestraat, naast het voormalige Jacobushospitaal en tegenover het voormalige St. Franciscusklooster.

Omschrijving

Het complex bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Kerkgebouw met orgel
2. Pastorie

Waardering

Het complex is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een neogotisch kerkgebouw waarin een orgel en een pastorie van architect E.H. Margry. Van cultuurhistorische waarde vanwege zijn bestemming welke is

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

verbonden met een religieuze ontwikkeling. Van ensemblewaarde vanwege de ligging aan de Kapellestraat met een door katholieke geloofsachtergronden bestemde bebouwing als het voormalige St. Franciscus-klooster en het voormalige rooms-katholieke Jacobusziekenhuis.

Monumentnummer*: 517464

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82844/70

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Oudewater	Oudewater	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Oudewater	B			3842

Omschrijving**

Omschrijving

Het KERKGEBOUW Sint Franciscus met consistorie en sacristie is een basilikale, driebeukige, neogotische kruiskerk. De kerk heeft een vijf traveeën diep schip met lagere zijbeuken onder met leien gedekte daken. Het koor is twee traveeën diep en heeft een vijfzijdige sluiting. Aan weerszijden bevinden zich zijkapellen met een driezijdige sluiting. In de oksel tussen transept en koor is aan de zuidoostzijde een lagere aanbouw onder lessenaardak gezet. Aan de noordoostzijde is een traptorentje gezet. De gevels bevatten spitsboogvensters en zijn geled door zich verjongende steunberen. Op de vieringskruising staat een dakruiter. Aan de buitenzijde is harde Udelfanger zandsteen toegepast, in het interieur savonnière steen. Tegen de linkerzijgevel is een aanbouw gezet van twee bouwlagen onder plat dak. Deze aanbouw bevat een aantal vensters en vormt een verbinding met de ernaast gelegen pastorie. Hierin is de consistorie ondergebracht. Aan de straat(west)zijde staat, half ingebouwd door de zijbeuken, de ongeveer zestig meter hoge toren die is afgedekt met een achzijdige ingesnoerde spits. In de eerste geleding bevindt zich een portaal met colonetten en archivoltten, bekroond door een wimberg. In het portaal bevindt zich een ingang bestaande uit een dubbele houten deur met daarboven een spitsboogvormig driepasvenster. Aan weerszijden zijn aan de steunberen consoles met beelden aangebracht. Erboven is in de gevel een roosvenster geplaatst.

De tweede geleding bevat aan de westzijde drie vensters in een verdiept veld. Ervoor is een balustrade gezet. De bovenste geleding van de toren heeft aan elke zijde drie spitsboogvormige galmgaten met tracteringen en colonetten op de hoeken.

Aan vier zijden is in de spits een wijzerplaat onder zadeldak aangebracht, terwijl de spits is voorzien van kleine dakkapellen. De zijschepen bevatten aan de westzijde een eenvoudige entree bestaande uit een dubbele deur met een driepasvenster daarboven. Colonetten en een archivolt omgeven de ingangen.

Het neogotische rijk beschilderde interieur heeft kruisribgewelven en scheibogen, die rusten op schalken met bladkapitelen. De onderste zone wordt gevormd door rondpijlers met pleisterwerk. Onder de lichtbeuk komt een triforium voor met vlakken, deels

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

uitgevoerd met schilderingen van heiligen. De wanden hebben geglazuurde tegels en gekleurde steen en zijn grotendeels beschilderd, evenals de gewelfvlakken, die florale motieven bevatten. Het gewelf van de viering is gedecoreerd met een schildering van de hemel met sterrenbeelden en heiligen rondom de zon als zinnebeeld van Gerechtigheid.

Aan de westzijde bevindt zich een balustrade waarop een tweeklaviers orgel gemaakt door M. Maarschalkerweerd in 1887 met kast. Tussen koor en viering bevindt zich een triomfboog met daarop een Calvariegroep. De communiebanken met engelen op de hoeken en de overige banken dateren uit 1888. In het koor ligt een tegelvloer met een altaar vervaardigd in 1882. De verlichting bestaat uit koperen kronen, vervaardigd omstreeks 1920. Tegen de noordoostelijke vieringpijler is een beeldengroep van de heilige familie geplaatst. Tegen de noordwestelijke vieringpijler is de in hout gesneden preekstoel. De kerkraden zijn rondom uitgevoerd met gebrandschilderde glas-in-loodvensters. Het grote venster in het linker transept stelt De Goede Herder voor, de vensters in het rechter transept scènes uit het leven van de Heilige Franciscus. De vensters in de zijbeuken hebben voorstelling van de apostelen. Een groot aantal vensters werd vervaardigd door E. Löhrer. De kruiswegstaties zijn afkomstig uit het atelier van Margry. In het linker transept staan de oorspronkelijke biechtstoelen.

Waardering

De kerk is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een neogotische rooms-katholieke kerk van E.J. Margry met rijk interieur en diverse onderdelen als onder meer banken en kruiswegstaties van zijn hand. Van situationele waarde vanwege de ligging aan de Kapellestraat en als markeringspunt van de toren in het centrum van de stad en ver daarbuiten.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Monumentnummer*: 517465

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82844/47

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Oudewater	Oudewater	Utrecht

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Oudewater	B			3842

Omschrijving**

Omschrijving

PASTORIE aan de noordzijde van de R.K. kerk 'St Franciscus' opgetrokken in een door de neorenaissance beïnvloede stijl. De pastorie is door een plantsoen van de weg gescheiden en door middel van een lager tussenliggend bouwdeel met deze kerk verbonden.

De pastorie bestaat uit twee bouwdelen op een nagenoeg rechthoekige plattegrond en telt twee bouwlagen onder een samengestelde kap. Het linker bouwdeel wordt gedekt door een zadeldak met de nok haaks op de straat, het rechter -iets lagere bouwdeel- door een mansardekap. De van hardstenen elementen voorziene boogtrommels boven de door roeden in zesruits ramen verdeelde vensters zijn versierd met geel-rood gekleurde baksteenpatronen. Onder de goot is een gemetseld baksteenfries aangebracht.

De voorgevel aan de Kapellestraat is uitgevoerd boven een hardstenen plint met hardstenen accenten in de bogen boven de vensters. De gevel heeft links een risaliet met hoeklisenen en een tuitgevel met schouderstukken. De eerste bouwlaag bevat twee gekoppelde vensters, gescheiden door een muurdam met hardstenen colonet, onder één segmentboog. De tweede bouwlaag bevat twee vensters, gescheiden door een muurdam. In de top is, boven een tandfries, een venster gezet.

Rechts van de topgevel bevindt zich de hoofdentree waarvoor een tweezijdig open portaal is gezet met spitsbogen. Rechts leidt een trap met drie treden naar de voordeur die is uitgevoerd met houten briefpanelen. Om de deur is een bakstenen tracering gezet met zij- en bovenlichten voorzien van glas-in-lood en siersmeedijzeren roosters. Rechts naast de entree bevat de gevel een identiek venster als in het risaliet. In de tweede bouwlaag is links een deur geplaatst, die toegang geeft tot het balkon boven het portaal. Rechts bevat de gevel twee vensters, gescheiden door een muurdam.

De linkerzijgevel bevat in beide bouwlagen een aantal vensters. Tegen de gevel is links een niet meer oorspronkelijke aanbouw gezet die buiten de bescherming valt. De achtergevel is geleed door lisenen en heeft rechts een topgevel met schouderstukken en tuit. De eerste bouwlaag bevat een niet oorspronkelijk venster, de tweede bouwlaag een tweelichtsvenster en de top een enkel venster. Tegen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de achtergevel is links een drizijdige uitbouw gezet met gewijzigde opbouw. De tweede bouwlaag boven de uitbouw bevat een tweelichtsvenster en een deur.

Waardering

De pastorie is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een pastorie in een door de neorenaissance beïnvloede stijl van architect E.J. Margry alsmede van ensemblewaarde vanwege de ligging ten opzichte van de kerk en de Kapellestraat.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)